

УДК: 338.2

КВИТА Г. М., ШКОВЕЦЬ К. О., СЕМЕНЧЕНКО М. М.

Київський національний університет технологій та дизайну

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТАКЕДА УКРАЇНА»

***Мета.** Дослідження проблем ефективного функціонування фармацевтичного світового ринку та ринку України на прикладі підприємства ТОВ «Такеда Україна»*

***Методика.** Огляд переваг та недоліків фармацевтичних гігантів. Аналіз підприємства ТОВ «Такеда Україна»*

***Результати.** Розглянуто розвиток фармацевтичної сфери України та світу. Розглянуто процес синергії двох компаній та досліджено діяльність фармацевтичної компанії ТОВ «Такеда Україна».*

***Наукова новизна.** Стаття присвячена визначенню підвищення ефективності управління бізнес-процесами на підприємстві, розглянуті процеси покращення та методи утримання стабільного розвитку діяльності компанії.*

***Практична значимість.** Практична значимість дослідження полягає у тому, що підвищення ефективності управління бізнес-процесами дає можливість вистояти на високо конкурентному світовому ринку та отримати бажаний економічний та соціальний розвиток в цілому.*

***Ключові слова:** бізнес-процеси, фармацевтичний ринок, біотехнологічний ринок фармацевтичні гіганти, біотехнологічні розробки, дослідження, лікарські засоби.*

Вступ. Входження України до світового торговельно-економічного простору обумовило необхідність використання сучасних технологій ведення бізнесу. Економічна ситуація України потребує кардинальних змін у економічній сфері, збалансованості дій підприємницьких структур і держави. Підприємствам необхідно адаптуватись до середовища, що постійно змінюється, впроваджувати нові технології управління існуючим потенціалом для створення гнучкої конкурентоздатної організації. Діяльність фірм складається з величезної кількості бізнес-процесів, кожен з яких є послідовністю дій та рішень, націлених на досягнення певної мети. Змінюючи бізнес-процеси можна вирішити організаційні та технологічні проблеми, прискорити просування нових технологій та підвищити якість товарів або послуг

Постановка завдання. Проблема управління бізнес-процесами набуває все більшої актуальності для українських компаній. За останні 5-6 років підприємства та фірми навчилися спілкуватися із зовнішніми споживачами. Маркетингова діяльність здійснила значний стрибок у бік якості. Отже у компаній та їхніх керівників з'явилося чітке розуміння необхідності бути клієнтоорієнтованими.

Ціллю даної статті є підвищення ефективності управління бізнес-процесами на підприємствах фармацевтичної промисловості.

Результати дослідження. Злиття і поглинання, конкурентний тиск і жорстке регулювання значною мірою відображаються на компаніях фармацевтичного та біотехнологічного ринках. Ця сфера діяльності повинна бути в змозі аналізувати і оптимізувати основні бізнес-процеси й донести корпоративне та нормативне управління за найвищими стандартами [1].

Фармацевтична промисловість України намагається вистояти на високо конкурентному світовому ринку, який характеризується збільшенням цінового тиску, змінами комунікаційних ліній, величезними витратами на нові розробки а також проблемами продажу та маркетинговими витратами, що дозволяють випустити продукт на ринок.

Еволюційні процеси розвитку фармацевтичної галузі в Україні потребують гармонізації національного законодавства з вимогами Європейського Союзу (ЄС), розробки відповідної нормативно-правової бази, що регулює фармацевтичну діяльність, створення національної лікарської політики, що визначає соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами, а також впровадження на підприємствах і організаціях галузі міжнародних стандартів, перш за все належної виробничої (GMP), клінічної (GCP), лабораторної (GLP), дистриб'юторської (GDP), аптечної (GPP) та інших належних практик. Підписання Україною 21 березня 2014 р. Угоди про Асоціацію з Європейським союзом гарантує вихід на світовий фармацевтичний ринок, який формується із світових фармацевтичних гігантів [6].

За оцінками міжнародної аналітичної компанії «IMS Health Consulting», в 2013 р. обсяг світового фармацевтичного ринку досяг 971 млрд. дол. США. Порівняно з 2012 р. його приріст в грошовому вираженні склав приблизно 3,3 %. В майбутньому очікується щорічний приріст на рівні 3-4 %. Таким чином, в 2014 р. світове фармацевтичне співтовариство, можливо, зможе відмітити досягнення обсягу світового фармацевтичного ринку в 1 трлн дол. [2]

За прогнозами, в 2017 р. обсяг світового фармацевтичного ринку складе більш ніж 1,2 трлн дол. (рис1.) [3].

Основними бізнес-процесами, що визначають поведінку фармгігантів, відносяться: зміщення джерела зросту глобального фармацевтичного ринку до сторони розвинених ринків, а також чітке виділення терапевтичних груп, що визначають зріст ринку.

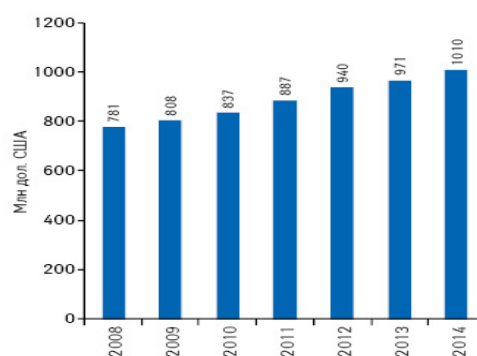

Рис 1. Обсяг зросту світового фармацевтичного ринку, млн. дол. США.

Ці бізнес-процеси впливають на стратегії розвитку найбільших світових фармацевтичних компаній. Зріст витрат на медикаментозне забезпечення в системі охорони здоров'я зумовив необхідність прийняття регуляторних мір, спрямованих на їх стримування. Це досягається шляхом впровадження політики ціноутворення, згідно якої встановлюються порогові ціни на лікарські засоби, що надають вплив на господарську діяльність фармацевтичних компаній. Основною тенденцією розвитку найбільших

світових фармацевтичних компаній є збільшення долі кооперативних проектів. Глобальні фармацевтичні компанії все менше займаються розробками нових молекул самостійно, а укладають різноманітні угоди за спільною роботою з меншими компаніями, які займаються розробками в сфері біотехнологій. 2013 рік характеризувався для фармацевтичної промисловості великою кількістю угод за злиттям та поглинанням [2]. Тому в 2014 р. злиття та поглинання залишаться одним з ключових трендів Глобальної Фарми.

«Такеда Україна» (до 2011 року, «Нікомед Україна») – фармацевтична компанія, що входить до складу Takeda Pharmaceutical Company Limited («Такеда»). Takeda – стрімко розвиваюча компанія, що широко представлена на розвинених ринках Японії, США та ЄС, змогла таким чином розширити свою світову присутність, охопивши додатково всі ключові високоперспективні розвиваючі ринки. Історія розвитку компанії нараховує близько 230 років успішної діяльності, що дозволяє говорити про те, що Takeda являється одним з найстаріших гравців на світовій фармацевтичній арені. Ще донедавна Takeda орієнтувалася лише на ринки Японії та США, і тільки завдяки синергії вдалося вийти за існуючі рамки. Злиття двох компаній призвело до посилення спільних позицій: у Takeda сильні якості – дослідна база та портфель лікарських препаратів, а у Nyscomed – її регіональна наявність. Takeda соціально відповідальна компанія яка бачить за свою місію піклування про здоров'я пацієнтів, дотримуючись пріоритетних напрямків: ефективне і відповідальне ведення бізнесу, піклування про розвиток персоналу, підтримка соціальних проектів, а також реалізація благодійних ініціатив. Завдяки впровадженню інновацій, формуванню відповідної корпоративної культури і забезпечення сталого розвитку зможуть вивести компанії на новий рівень в фармацевтичній галузі. За оцінками міжнародної аналітичної компанії «IMS Health Consulting», фармацевтична компанія Takeda займає 14 місце в рейтингу світових фармацевтичних компаній за обсягом продажу та чистого прибутку в 2013 р. (рис 2) [3].

№	Компанія	Об'єм реалізації, млрд долл. США	Чистий прибуток, млрд долл. США
1	"Novartis"	57,9	11,65
2	"Pfizer"	51,6	22
3	"Roche"	50,05	17,52
4	"MSD"	44,03	4,4
5	"Sanofi"	43,82	6,68
6	"GSK"	41,61	10,44
7	"Johnson&Johnson"	28,1	6,7
8	"Astra Zeneca"	25,71	8,39
9	"Bayer HealthCare"	25,17	7,09
10	"Elli Lilly"	23,11	4,68
11	"Abbvie"	21,85	2,57
12	"Teva"	20,33	1,6
13	"Arngen"	18,67	5,86
14	"Takeda"	16,56	1,396
15	"BMS"	16,38	2,58

Прагненням розширити свої можливості викликана ініціатива з придбанням Nyscomed компанією Takeda. Але в Україні не проходило активних інтеграційних процесів, оскільки зміни лише частково доторкнулись до введення нових процесів та форм звітностей, які потребують нові власники. Стрімкий зріст поставив перед керівництвом компанії нові виклики, що потребували зібрати до купи багатомісячний досвід компанії Takeda на ведучих світових ринках та мобільності Nyscomed, що займала лідируючі позиції на фармацевтичних ринках розвинених країн. Саме успішний синтез двох бізнес-моделей та розширення присутності дозволить Takeda вийти на новий рівень, ставши однією з ведучих глобальних інноваційних фармацевтичних компаній у світі. В найближчий час планується введення на український ринок ряду інноваційних препаратів і для того, щоб прискорити процес запуску потрібну дотримуватися чіткому слідуванню управління бізнес-процесів з боку обох компаній.

Висновки. Тільки маючи чітке уявлення про структуру своїх бізнес-процесів, компанія здатна проводити їх безперервну і послідовну адаптацію в залежності від зміни умов ринку, тому що саме бізнес-процеси є, в кінцевому рахунку, предметом будь-яких нововведень. Тому на основі розглянутих бізнес-процесів, процесу синергії та збільшенню кооперативних проектів були виявлені «вузькі місця» у функціонуванні підприємства, шляхи підвищення їх ефективності та майбутні стратегії розвитку.

Список використаної літератури

1. 1.Hammer M., Champy J. Reengineering the corporation: a manifest of business revolution. – New York, NY: Harper Business, 1993. – С.143
2. Ims Health Inc. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.imshealth.com
3. Thepharmaletter, Pharma M&A deal in 2013
4. Розвиток Фармацевтичної галузі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rbc.ua/>

Рекомендовано до публікації: д.е.н., проф. Чубукова О.Ю.

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ БИЗНЕС-ПРОЦЕССАМИ НА ПРЕДПРИЯТИИ ООО «ТАКЕДА УКРАИНА»

КВИТА Г. М., ШИКОВЕЦ К.А., СЕМЕНЧЕНКО М.Н.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Исследование проблем эффективного функционирования фармацевтического мирового рынка и рынка Украины на примере предприятия ООО «Такеда Украины».

Методика. Обзор преимуществ и недостатков фармацевтических гигантов. Анализ предприятия ООО «Такеда Украины».

Результаты. Рассмотрено развитие фармацевтической сферы Украины и мира. Рассмотрен процесс синергии двух компаний и исследована деятельность фармацевтической компании ООО «Такеда Украина».

Научная новизна. Статья посвящена определению повышения эффективности управления бизнес-процессами на предприятии, рассмотрены процессы улучшения и методы удержания стабильного развития деятельности компании.

Практическая значимость. Практическая значимость исследования заключается в том, что повышение эффективности управления бизнес - процессами позволяет

выстоять на высоко конкурентном мировом рынке и получить желаемое экономическое и социальное развитие в целом.

Ключевые слова: *бизнес-процессы, фармацевтический рынок, биотехнологический рынок, фармацевтические гиганты, биотехнологические разработки, исследования, лекарственные средства .*

IMPROVEMENT OF THE EFFICIENCY OF BUSINESS PROCESSES MANAGEMENT IN TAKEDA UKRAINE LLC

KVITA G.M., SCHIKOVETS K.A., SEMENCHENKO M.M.

Kyiv National University of Technologies and Design

Objective. Examination of the issues of efficient functioning of the global and Ukrainian pharmaceutical markets by the example of Takeda Ukraine LLC.

Methods. Overview of the advantages and weaknesses of the pharmaceutical giants. Analysis of Takeda Ukraine LLC.

Results. Development of the Ukrainian and global pharmaceutical fields has been considered. The process of two companies synergy has been reviewed, and the activities of Takeda Ukraine LLC pharmaceutical company have been examined.

Scientific novelty. The article is devoted to determination of the improvement of the efficiency of business processes management in the mentioned company; the processes of improvement and the methods of the company steady development support have been considered.

Practical significance. the practical significance of the research is based on the fact that the improvement of the efficiency of business processes management allows holding one's positions in the highly competitive global market, and gaining the desired economic and social development on the whole.

Key words: *business processes, pharmaceutical market, biotechnology market, pharmaceutical giants, biotechnology developments, researches, medicinal products.*

УДК 65.012.32

ШАЦЬКА З.Я.

Київського національного університету технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Особенности построения системы стратегического управления на отечественных предприятиях

Метою статті є дослідження основних теоретичних моделей стратегічного управління, визначення особливостей вибору певної моделі та побудови системи стратегічного управління на вітчизняних підприємствах.

Дослідження теоретичних моделей стратегічного управління та особливостей їх вибору проведено з використанням методів аналізу, синтезу та на основі системного підходу до дослідження складних явищ.

Результатом дослідження є виділення та систематизація вітчизняних та закордонних моделей стратегічного управління, а також надання рекомендацій щодо їх вибору використання на вітчизняних підприємствах.